

Concurs de admitere la Institutului Național al Magistraturii
septembrie 2019 – februarie 2020

BAREM
DREPT CIVIL ȘI DREPT PROCESUAL CIVIL

Varianta nr. 1

Subiectul nr. 1

CERINȚE:

1) **Arătați dacă reclamantul poate cere reducțiunea testamentului și care sunt, potrivit dispozițiilor legale, persoanele care pot cere reducțiunea liberalităților excesive – 0,50 puncte**

Reclamantul poate cere reducțiunea testamentului, în calitate de soț supraviețuitor și moștenitor rezervatar, în conformitate cu art. 1093 și 1087 Cod civil.

Reducțiunea liberalităților excesive poate fi cerută numai de către moștenitorii rezervatari, de succesorii lor, precum și de către creditorii chirografari ai moștenitorilor rezervatari – art.1093 Cod civil.

2) **Arătați care este termenul de prescripție extinctivă și momentul de la care începe să curgă în cazul acțiunii în reducțiunea liberalităților excesive - 0,50 puncte**

Acțiunea în reducțiune este prescriptibilă în cadrul termenului general de prescripție de 3 ani - art. 1095 alin. 1 Cod civil.

Termenul de prescripție începe să curgă de la data deschiderii moștenirii, când se naște dreptul la acțiune al moștenitorului rezervatar, sau, după caz, de la data la care moștenitorii rezervatari au pierdut posesia bunurilor care formează obiectul liberalităților - art. 1095 alin. 1 teza a doua Cod civil.

În cazul liberalităților excesive a căror existență nu a fost cunoscută de moștenitorii rezervatari, termenul de prescripție începe să curgă de la data când au cunoscut existența acestora și caracterul lor excesiv - art. 1095 alin. 2 Cod civil.

3) **Indicați argumentat dacă cererea este întemeiată – 1 punct**

Instanța va respinge acțiunea ca neîntemeiată, întrucât sancțiunea reducțiunii nu poate fi aplicată decât asupra unei liberalități eficiente juridic.

Orice înstrăinare a bunului ce constituie obiectul unui legat cu titlu particular, consimțită de către testator, chiar dacă este afectată de modalități, revocă implicit legatul pentru tot ceea ce s-a înstrăinat – art. 1068 alin. 2 Cod civil.

În speță, prin efectul contractului de vânzare-cumpărare a fost revocat implicit testamentul, acesta devenind ineficace, astfel încât nu se poate constata o încălcare a rezervei succesoriale.

Rezoluțiunea contractului este irelevantă, întrucât simplul fapt al încheierii sale valorează revocare tacită a testamentului, fără să intereseze soarta ulterioară a contractului.

4) **Arătați motivat care este instanța competentă material și teritorial să soluționeze pricina – 0,50 puncte**

Instanța competentă material este judecătoria, iar din punct de vedere teritorial, judecătoria de la ultimul domiciliu al defunctului.

Judecătoriile judecă cererile în materie de moștenire, indiferent de valoare - art. 94 punctul 1 lit.j¹ Cod procedură civilă.

În materie de moștenire, până la ieșirea din indiviziune, sunt de competența exclusivă a instanței celui din urmă domiciliu al defunctului: (...); 2. cererile privitoare la moștenire și la sarcinile

acesteia, precum și cele privitoare la pretențiile pe care moștenitorii le-ar avea unul împotriva altuia - art. 118 alin. 1 punctul 2 Cod procedură civilă

5) Dacă prin hotărârea pronunțată, instanța a omis să se pronunțe asupra cheltuielilor de judecată solicitate de reclamant, arătați în ce termen poate formula reclamantul o cerere de completare a hotărârii. Omisiunea instanței de a se pronunța asupra cheltuielilor de judecată solicitate de reclamant poate fi invocată pe calea revizuirii și, în caz afirmativ, în ce termen? – 0,75 puncte

- termenul de formulare a cererii de completare a hotărârii - în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri (30 zile de la comunicarea hotărârii) - art. 444 alin. 1 Cod procedură civilă;

- omisiunea instanței de a se pronunța asupra cheltuielilor de judecată solicitate de reclamant poate fi invocată pe calea revizuirii, în temeiul art. 509 alin. 1 punctul 1 Cod procedură civilă;

- termenul în care ar putea fi exercitată revizuirea este de o lună de la comunicarea hotărârii, conform art. 511 alin. 1 punctul 1 Cod procedură civilă în cazul reglementat de art. 509 alin. 1 punctul 1 Cod procedură civilă.

6) Dacă se formulează o cerere de strămutare a cauzei pentru motiv de bănuială legitimă și o cerere de suspendare a judecării procesului, arătați care este instanța competentă să soluționeze cererea de suspendare a judecării procesului, precum și procedura de soluționare a cererii de suspendare – 0,75 puncte

Instanța competentă să soluționeze cererea de suspendare a judecării procesului – instanța (curtea de apel) investită cu cererea de strămutare – art. 143 alin. 1 Cod procedură civilă.

Procedura de soluționare a cererii de suspendare – art. 143 alin. 1-3 Cod procedură civilă:

- poate fi dispusă doar la solicitarea celui interesat, cu darea unei cauțiuni în cuantum de 1000 lei;

- pentru motive temeinice, poate fi dispusă în aceleași condiții, fără citarea părților, chiar înainte de primul termen de judecată;

- instanța se pronunță prin încheiere, care nu se motivează și nu este supusă niciunei căi de atac;

- măsura suspendării judecării procesului va fi comunicată de urgență instanței de la care s-a cerut strămutarea.

Punctaj: 4 puncte

Timp recomandat pentru rezolvare: o oră și 30 minute

Subiectul nr. 2

CERINȚE:

1) Indicați argumentat care este ordinea soluționării excepțiilor invocate prin întâmpinare și la primul termen de judecată - 0,50 puncte

Ordinea de soluționare este următoarea: lipsa citării reprezentantului legal al pârâtului C3, necompetența instanței, prescripția extinctivă a dreptului material la acțiune. Instanța determină ordinea de soluționare a excepțiilor invocate simultan în funcție de efectele pe care acestea le produc (art. 248 alin. 1 și 2 Cod procedură civilă). Soluționarea cu prioritate a excepției privind lipsa citării reprezentantului legal al pârâtului C3 se impune deoarece instanța nu poate adopta nicio soluție asupra celorlalte două excepții în absența unei legale reprezentări a unei părți. Necitarea reprezentantului legal echivalează cu nelegala citare a părții, iar competența se verifică la primul termen cu părțile legal citate (art. 131 Cod procedură civilă). Excepția de necompetență se analizează înaintea excepției prescripției dreptului material la acțiune deoarece numai o instanță competentă poate soluționa o excepție procesuală de fond.

2) Exclusiv din perspectiva argumentelor prezentate de B, potrivit cărora nu poate fi chemat în garanție deoarece nu este tert, fiind deia parte în proces, răspundeți argumentat dacă

este admisibilă cererea formulată de pârâții C1, C2 și C3 privind chemarea în garanție a pârâtului B – 0,50 puncte

Cererea de chemare în garanție este admisibilă, putând fi formulată și împotriva pârâtului. Chiar dacă pârâtul care calitatea de parte, chemarea în garanție a acestuia îi conferă o poziție procesuală diferită de cea deținută inițial.

3) Indicați argumentat soluția cu privire la excepția de necompetență teritorială, invocată de pârâții C1, C2 și C3 - 0,50 puncte

Excepția de necompetență invocată de pârâții C1, C2 și C3 este neîntemeiată. Cererea formulată de reclamantul A nu poate fi calificată drept o cerere în materie de moștenire deoarece reclamantul nu este creditorul defunctului C (art. 118 alin. 1 pct. 3 Cod procedură civilă).

4) Indicați argumentat soluția cu privire la excepția invocată de pârâtul C1 referitor la lipsa citării reprezentantului legal al pârâtului C3 - 0,50 puncte

Instanța trebuie să dispună amânarea judecării și citarea minorului prin reprezentant legal, la domiciliul acestuia din urmă. Pârâtul C1 are interes de a invoca lipsa legalei reprezentări a lui C3, fiind un aspect care afectează valabilitatea actelor efectuate la acel termen. Nulitatea care intervine ca urmare a absenței reprezentantului legal al celui lipsit de capacitate procesuală de exercițiu nu este condiționată de existența unei vătămări (art. 57 alin. 2; art. 176 pct. 1 Cod procedură civilă)

5) Indicați argumentat soluția cu privire la excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată de pârâtul B – 0,75 puncte

În ceea ce privește cererea care are ca obiect plata sumei de 300.000 lei, aceasta este prescrisă. Deși punerea în întârziere întrerupe termenul de prescripție extinctivă, efectul întreruptiv se produce numai dacă aceasta este urmată de introducerea cererii de chemare în judecată în termen de 6 luni de la punerea în întârziere (art. 2537 pct. 4, art. 2540 Cod civil). Or, în speță, cererea de chemare în judecată a fost înregistrată după o perioadă mai mare de 6 luni de la punerea în întârziere.

În ceea ce privește cererea revocatorie, termenul de prescripție extinctivă este de 1 an și curge de la data cunoașterii faptului că actul de donație a creat starea de insolvabilitate (art. 1564 Cod civil). Or, cel mai târziu la data de 12 decembrie 2017 reclamantul, potrivit propriilor afirmații, a aflat cu certitudine faptul că debitorul este insolubil, cunoscând totodată și faptul că anterior a donat bunul imobil, astfel că cererea este prescrisă.

Așadar, excepția prescripției dreptului material la acțiune este întemeiată, în cazul ambelor cereri.

6) B a invocat și inadmisibilitatea cererii revocatorii, indicând drept motiv faptul că reclamantul nu deține un titlu executoriu în privința sumei de 300.000 lei, iar acțiunea revocatorie nu se poate exercita în lipsa unui titlu executoriu și a unei dovezi privind imposibilitatea realizării creanței prin executare. Arătați argumentat dacă este corectă susținerea lui B - 0,50 puncte

Susținerea lui B nu este corectă. Pentru promovarea acțiunii revocatorii creanța trebuie să fie certă. Nu se cere condiția existenței unui titlu executoriu în favoarea creditorului (art. 1563 Cod civil).

7) Precizați dacă în speță, în ceea ce privește cererea revocatorie, este necesar ca reclamantul să facă proba complicității lui C la fraudă debitorului – 0,50 puncte

În cazul în care actul supus revocării este cu titlu gratuit pentru a se admite acțiunea revocatorie nu este necesar ca reclamantul să facă dovada complicității la fraudă a terțului dobânditor (art. 1562 alin. 2 Cod civil).

8) Arătați care sunt condițiile în care donatorul datorează garanția contra evicțiunii în cadrul donației fără sarcini – 0,50 puncte

Donatorul nu răspunde pentru evicțiune decât dacă a promis expres garanția sau dacă evicțiunea decurge din fapta sa ori dintr-o împrejurare care afectează dreptul transmis, pe care a cunoscut-o și nu a comunicat-o donatarului la încheierea contractului (art. 1018 alin. 1 Cod civil).

9) Care sunt efectele aditerii acțiunii revocatorii în raporturile dintre creditor și terțul dobânditor? – 0,75 puncte

Creditorul va putea urmări bunul în mâinile terțului dobânditor. Acesta va putea păstra bunul plătiind creditorului cărui îi profită admiterea acțiunii o sumă de bani egală cu prejudiciul suferit de acesta prin încheierea actului. Hotărârea de admitere a acțiunii revocatorii indisponibilizează bunul până la încetarea executării silite a creanței pe care s-a întemeiat acțiunea (art. 1565 Cod civil).

10) Analizați admisibilitatea în principiu a cererii de intervenție accesorie formulate de D – 0,50 puncte

Cererea de intervenție accesorie nu este admisibilă deoarece efectele hotărârii de admitere a cererii revocatorii se produc numai asupra creditorului chirografar reclamant și asupra intervenienților, în sensul de intervenienți principali, care invocă un drept de creanță propriu. Intervenientul accesoriu nu beneficiază în niciun fel de efectele hotărârii de admitere a acțiunii revocatorii, astfel că nu justifică un interes în apărarea creditorului reclamant.

Punctaj: 5,50 puncte

Timp recomandat pentru rezolvare: două ore și 30 minute

- **Punctaj total: 10 puncte, din care 0,50 puncte se acordă pentru coerența în exprimare și respectarea regulilor de gramatică și ortografie.**
- **Timp total: 4 ore.**

NOTĂ

- Referirea la numărul articolului nu este obligatorie.
- Formulările pot fi diferite de cele din barem, dacă exprimă același conținut de idei.

*Semnătura membrilor
Comisiei de elaborare a subiectelor*

